

SZABALYTALAN VÁLTOZÓK

004659	V451 Cas /Lb/	Mindkét hónapban 8. ^m 5-s /Bcs, Hev, Pps/.
011355	AA Cas /Lb/	8.4-8.8 között ingadozik /Bcs, Hev, Mzs, Pps/.
020356	KK Per /Lc/	7.4-7.9 közötti szórt észlelések /Hev, Kvi, Szn/.
021457	PR Per /L /	7. ^m 3-s /Szn/.
040862	ZZ Cam /Lb/	7. ^m 5-s /Mzs/.
050068	UX Cam /L /	Decemberben 8. ^m 9-s /Mzs/.
050611	RX Lep /Lb/	Átlagfényessége 6. ^m 1 /Cas, Fid, Pod, Pps/.
103867	VY UMa /L /	6. ^m 0-6. ^m 5 körüli észlelések /Pps/.
202409	CT Del /Lb/	Fényessége állandó: 8. ^m 0 /Pod, Kvi/.
213735	V460 Cyg /Lb/	6.4-6.8 között ingadozik /Kvi, Mzs, Pps/.
220672	DM Cep /Lb/	Középfényessége 7.7 magnitúdó /Kvi, Mzs, Pps/.
221955	RW Cep /Lc/	Mindkét hónapban 6. ^m 9 a fényessége /Kvi, Pps/.

RV Tauri VALTOZOK

044025	RV Tau /RVb/	Konstans 10. ^m 0-nál /Jur, Kvi, Mzs, Pps/.
050222	SS Gem /RV/	8. ^m 3-8. ^m 9 közötti gyors változásokat mutat /Mzs/.
072609	U Mon /RVb/	Október végi elhalványulását követően decemberben ismét 6. ^m 1-s /Mzs/.
182621	AC Her /RVa/	Novemberben mellékminimuma volt. Decemberben a leszálló ágról sajnos csak egy észlelés történt /Kvi, Mzs/.
184205	R Sct /RVa/	Mindkét hónapban maximum körüli a fényesség: 5. ^m 4 /Kvi, Mzs, Szn/.
203226	V Vul /RVa/	Átlagfényessége 8. ^m 7 /Mzs, Szn/.

NÉMETH-BUHIN ÁKOS

Változós újdonságok

SZUPERNOVA AZ NGC 1365-BEN

Az ausztrál Rev. Robert Evans 1983 nov. 25.5 UT-kor fedezte fel ötödik szupernóvját, a korábbiakhoz hasonlóan vizuális módszerrel. A szupernóva felfedezésekor 13.^m5-s volt. A Siding Spring Observatóriumban a felfedezés éjszakáján felvett spektrum alapján a tágulás sebessége 6000 km/s. A II. típusú szupernóva felfedezése még a maximum előtt történt. - IAU C. 3895

A T LEONIS CIKLUSHOSSZA

Mindmáig négy maximumát említi az irodalom, ebből három a múlt században zajlott le, egy pedig 1967 jún. 2-án. További ötöt észleltek az AAVSO és az AF0EV észlelői /a legutóbbi maximum 1983.márc.24-én volt/, ezekről azonban általában általában megfigyeléseknek. W. Wenzel nemrégiben 807 db. sonnebergi lemezt vizsgált meg, melyek a T Leo környezetéről készültek 1929-től napjainkig. 14 megbízható maximumot rögzítettek a lemezek. A Nap és a Hold közelségéből valamint a meteorológiai körülményekből adódóan Wenzel becslése szerint az összes lezajlott kitérés 30%-át sikerült észlelni. Ebből adódóan az elmúlt 54 évben a csillag átlagciklusa 420 nap körülnek adódik, de az egyes maximumok között 250...500 nap is eltelhet. Jelenleg még nem lehet eldönteni, hogy a csillag produkál-e szupermaximumokat vagy sem.

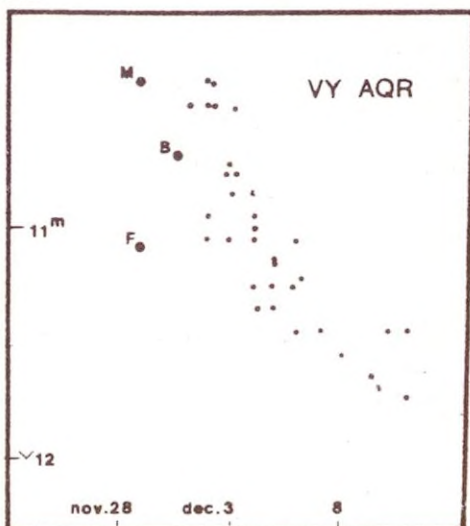
IBVS 2430

A VY AQUARIII 1983-AS KITÖRÉSE

A PVH-rovatban már foglalkoztunk a régebben visszatérő névnek tartott VY Aqr-val. A sokáig ismeretlen kitörések lehetőségére rámutató Robert McNaught 1983-ra jelezte a csillag újabb maximumát, mely a 83-as láthatóság végén következett be /az ezt megelőző kitörés 1973-ban volt/.

A csillag fényessége nov. 27-én még 14^m alatt volt J. Bortle észlelése szerint. Elsőként a japán Fujino észlelte maximumban, nov. 28.43 UT-kor, 11^m -nál. Ot McNaught követte, 28.78 UT-kor, egy 20x120-es binokulárral 10.3 -nál észlelte a VY Aqr-t. Bortle független maximum-észlelése nov. 30.-áról származik /ábránkon nevük kezdőbetűjével jelöltük a három első maximum-észlelőt/. A csillag fényessége

a maximum után gyorsan csökkent, Verdenet észlelései szerint december közepi fényessége már csak 13.5^m volt./The Astronomer/

PVH ÉSZLELŐK AZ 1981/82-es AAVSO-LISTÁN

Nemrégiben kaptuk kézhez az AAVSO Journal 1982/2-es számát. A szokásos észlelőlistán a következő magyar észlelők szerepelnek:

BSP Bartos P. 753	JCL Jergler Cs. 5	SGT Ságodi I. 227
BLP Brlás P. 57	KSZ Keszthelyi S.43	SOK Somodi M. 136
CBL Csaba L. 9	KOC Kocsis A. 135	SNA Steiner A. 2
DAN Dankó J. 5	KVI Kovács I. 362	SOZ Szánthó L. 699
GDB Dömény G. 210	MEZ Mezősi Cs. 106	SKB Szőke B. 114
PEO Farkas E. 41	MFO Mokos F. 14	TAN Tölgyesi A. 1119
FDA Fodor A. 77	MZS Mizser A. 2188	TML Tomasowszky L.27
HEV Hevesi Z. 211	BAO Németh B. A.988	TUB Tuboly V. 167
HAO Holl A. 5	PNB Petrohán B. 78	ZLT Zalezszak T. 86
HOV Horváth G. 569	PIJ Piriti J. 96	ZLG Zenkl G. 10
HOI Horváth I. 63		

Összesen: 31 észlelő 8604 adatot küldött ki a 81/82-es időszakban. A 80/81-es évadban is észlelők közül 22-en küldtek ki adatokat - mégpedig kevesebb észlelő több megfigyelést /80/81-ben 40-en végeztek 8067 észlelést az AAVSO számára/. Természetesen még mindig van mit javítani az egy észlelőre eső megfigyelések számán. Az összes hazai észlelés kb. a fele került be az AAVSO adatbankjába. A korábbi évekhez hasonlóan most is a miénk a legnépesebb észlelőtábor az USA után. Minket a franciák 30 észlelője, majd 19 kanadai és 14 holland megfigyelő követ /az észlelőlistán a francia, a holland és a magyar amatőröket külön is jelölik/. /folytatás a következő számban/